

HÍREK

VERESNÉ VALENTINYI KLÁRA

Beszámoló a XVI. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszusról

Gödöllő, 2006. április 10-12.

A Magyar Alkalmazott Nyelvészek és Nyelvtanárok Egyesülete, az MTA Alkalmazott Nyelvészeti Munkabizottsága és a Szent István Egyetem Humántudományi, Nyelvi és Tanárképző Intézete 2006. április 10–12. között rendezte meg a XVI. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszust Gödöllőn 378 fő részvételével.

A kongresszus központi témája a nyelvi modernizáció (szaknyelv, fordítás, terminológia) volt. A kongresszus házigazdái Molnár József egyetemi tanár, a Szent István Egyetem rektora, Villányi László egyetemi tanár, a SZIE GTK dékánja; védnökei Gémesi György, Gödöllő város polgármestere, Csepi Lajos, az Autópálya Kezelő Zrt. Elnöke és Vajda László, a FVM EU Koordinációs Főosztályának vezetője voltak. A kongresszus meghívott vendége Mang Béla, az Oktatási Minisztérium felsőoktatási helyettes államtitkára volt.

A konferencia célja az eddigi MANYE kongresszusokhoz hasonlóan az volt, hogy fórumot teremtsen a Kárpát-medencei alkalmazott nyelvészeti kutatók, a közoktatásban és a felsőoktatásban tevékenykedő nyelvtanárok és gyakorlati szakemberek (fordítók, szótárszerkesztők, nyelvkönyvírók, számítógépes nyelvészek stb.) számára.

A XXI. század elején a gazdasági élet változásainak nyomán az idegen nyelvek használatával kapcsolatban újabb igények merülnek fel, változik az idegen nyelvek elterjedtsége, hatása és szerepe mind a társadalomban, mind a gazdasági életben. Változnak a nyelvtudással kapcsolatos elvárások is. Az informatika fejlődése ugyancsak komoly nyelvi következményekkel jár.

Az alkalmazott nyelvészet meghatározó szerepet játszhat mind az anyanyelv-használat, mind az idegennyelv-használat változásainak leírásában és a nyelvhasználat gyakorlati kérdéseinek megoldásában, a multikulturális kommunikáció, a nyelvi közvetítés, a kisebbségi nyelvhasználat, a szaknyelvoktatás, a tartalomalapú idegennyelv-oktatás kérdéseinek vizsgálatában. Különösen fontos, hogy az egyes kutatási ágak között – beleértve az alaptudományokat és az alkalmazott tudományokat is – megfelelő kommunikáció és szoros együttműködés alakuljon ki. Az egyetemi rendszer átalakításának küszöbén, amikor az egyetemi alapképzéstől azt várjuk, hogy közvetlenül hasznosítható ismereteket adjon és gyakorlat-orientált legyen, különösen fontossá válik annak felmérése, hogy a nyelvészeti kutatásokból mi alkalmazható közvetlenül vagy közvetve a gyakorlatban. A MANYE XVI. gödöllői kongresszusa a fenti feladatok felméréséhez, a feladatok megoldásához és a megoldások ismertetéséhez kívánt hozzájárulni.

A kongresszus első napja az alkalmazott nyelvészeti tanszékvezetők délelőtti értekezletével kezdődött. A délutáni plenáris ülésen Szépe György, a MANYE elnöke Hidasi Juditnak átnyújtotta az évente odaítélt Brassai-díjat, majd a plenáris előadások következtek. Az első plenáris előadást Szilágyi N. Sándor, a kolozsvári Babeş-Bolyai Egyetem egyetemi tanára tartotta *A kognitív nyelvészet szempontjainak lehetséges alkalmazása a tudományos nyelvkritikában és a tartalomelemzésben* címmel, majd őt követte Kövecses Zoltán egyetemi tanár (Eötvös Loránd

Tudományegyetem) *Kognitív nyelvészet, idiómák, nyelvtanítás* című előadása, végül a tavalyi Brassai-díj tulajdonosának, Prószyk Gábornak, a MorphoLogic ügyvezető igazgatójának *Nyelvtechnológia és internet* című plenáris előadása következett.

Este kerekasztal-megbeszéléseken vehettünk részt az alábbi témakörökben: *Fordítóképzés az EU-ban; Tartalomalapú szaknyelvoktatás; Szótárkritika: terminológiai szótárak; Életkorhoz illeszkedő nyelvpedagógia – nyelvtanítóképzés; A nyelvi norma alkalmazott nyelvészeti kérdései.*

A három nap alatt a kongresszus célkitűzésének értelmében kialakított 16 témakörben hallhattunk összesen 301 előadást. A témakörök az alábbiak voltak: 1. Nyelvpolitika: regionális nyelvek, közvetítő nyelvek, nyelvtervezés, nyelvi jogok. 2. Alkalmazott pszicholingvisztika, beszédtechnológia. 3. Alkalmazott szociolingvisztika, kétnyelvűség és többnyelvűség; a magyar nyelv változatai. 4. Kognitív nyelvészet. 5. Alkalmazott szövegnyelvészet, stilisztika. 6. Fordítástudomány. 7. Kontrasztív nyelvészet. 8. Lexikológia és lexikográfia, terminológia. 9. Nyelvelsajátítás és nyelvi nevelés, alkalmazott nyelvészet az anyanyelvi nevelésben; nyelvművelés. 10. Az idegen nyelvek oktatása, nyelvpedagógia: tanulási és tanítási stratégiák, curriculum-fejlesztés, minőségbiztosítás és teljesítménymérés. 11. A magyar mint idegen nyelv határon innen, határon túl. 12. Kommunikációtudomány, metainformációs kutatások. 13. Interkulturális kommunikáció és EU-nyelvhasználat. 14. Szaknyelvi kommunikáció. 15. Az elektronikus média, a nyomtatott média és a nyelvhasználat, nyelvészet és informatika, internet az idegennyelv-oktatásban. 16. Korpusznyelvészet, nyelvtechnológia. Egyes szekciók nyitó előadói a szokásos 20 perc helyett 40 percet kaptak, hogy a szekció alaphangját megadják (keynote lectures).

Rendhagyó módon az idén a kongresszus zárónapján két plenáris előadást hallhattunk: Kontra Miklós egyetemi tanár (Szegedi Tudományegyetem és MTA Nyelvtudományi Intézet) *Félreértések a magyar lingvizmuskörül* című előadását és Fóris Ágota posztdoktor (Pécsi Tudományegyetem) *A terminusok és a terminológiai rendszer* című előadását. A kongresszust Klaudy Kinga egyetemi tanár (Eötvös Loránd Tudományegyetem), a MANYE alelnöke zárta.

A kongresszus szervezői a formális szakmai megbeszéléseken kívül a résztvevők számára informális programokat is biztosítottak: a hétfői esti fogadáson és a gyertyafényes gulyás-partin lehetőség nyílt a kötetlenebb szakmai beszélgetésekre is. A szabadidős programok között szerepelt a gödöllői Grassalkovich Kastély, a domonyvölgyi Lázár Lovaspark, a helyi múzeum és könyvtár, valamint a barokk piactér megtekintése.

A szervezők remélik, hogy a kongresszus sikeresen teljesítette célkitűzéseit, a résztvevők friss szakmai ismeretekkel gazdagodtak, és szép és hasznos emlékként gondolnak vissza a Gödöllőn megtartott XVI. Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszusra.